

АРХЕОЛОГИ, брой 1

Абстракти на български език

От редактора: От 'Един свят - една археология' към 'Един свят – много археологии'

Ник Шепард

Добре дошли на първото издание на *Археологии*, списанието на Световния археологически конгрес. Има два аспекта, които правят изданието значимо и ново допълнение към съществуващите списания. Първият е, че то действа като форум, за да стимулира дискусии и диалог свързващи археолозите от Север, Юг, Изток и Запад, от развития и развиващия се свят, от доминиращи и доминирани нации, групи и отделни лица. На второ място е ясното признание, че това многогласие е структурирано от връзки на власт и привилегии, различен достъп до ресурси, и различни памети и исторически опит. Вторият аспект ни пренася отвъд политиките на представяне на миналото към нещо ново и предизвикателно. За тези нови времена ние предлагаме нов лозунг: Един свят – много археологии.

Коментар от съредактора: Да гледаме напред

К. Ан Пибърн

Съредактора К. Ан Пибърн поздравява Ник Шепард с първото издание и представя 'Преподаването на археология като революционен акт', като тема за второто издание, което тя ще редактира.

Живот на границите на маргиналното, Действие на пресечната точка? Феминистка и туземна археологии, 2005.

Маргарет В. Конки

Тази статия се отнася за възможните пресечни точки между, както могат да се разглеждат, феминистки и туземни археологии. Есето надхвърля историята на взаимодействията разглеждана в западната наука, и разсъждава върху тези две различни археологии, техните различия, техните възможни общи теми, и задава въпроса 'какво може да се спечели от този взаимнопресичащ се подход?' Двете измерения на археологическа интерпретация, които са съставни части както на феминистката, така и на туземната археологии са: 1. мястото и ролята на 'опита', и 2. използването на неписменните традиции на разказ. Няколко методики на деколонизация и анти-изследване са подсказани. Накрая, два аспекта на археологията са обсъдени, където пограничните зони и сътрудничеството могат да бъдат особено полезни: в разбирането на ролята на половете и на пространствената археология. Като предполагаме, че двете археологии се стремят към трансформация на археологическите практики, този преглед цели да окуражи по-нататъшното развитие на преобразуващо, коалиционно съзнание.

Археологическа етнография: Консервации около национален парк Крюгер Лин Мескел

Настоящата статия описва възможностите за хибридна практика, която аз наричам археологическа етнография, и която запълва празнината между археологията и социално-културната антропология. Моята полева работа е в границите на национален парк Крюгер, с хора от общността Маладже, а също и със социални еколози, полеви рейнджъри, преводачи и служители по опазване на наследството наети от националния парк. Това изследване допринася, и критически оценява централната роля, която заема археологическото наследство в Южна Африка и неговите многобройни роли за формулиране на нови възгледи в космополитната и постколониална нация.

‘Само дим и огледала...’ Световният археологически конгрес, 1987-2004’ Питър Стоун

Тази статия описва генезиса и развитието на Световния археологически конгрес(САК) от успешният конгрес в Саутхемптън (САК-1) през 1986 до 2004. Той засяга забраната за участие на Южна Африка и Намибия в САК-1, което става причина САК да загуби своята рая като 11-ти конгрес на Международния съюз за пра- и прото- история (МСПИИ) към ЮНЕСКО. Отбелязват се фундаменталните разлики в разбирането на ролята и отговорностите на археолозите между организаторите на САК-1 и на МСПИИ, преди въпросът за налагане на забрана да причини разрива. Статията подчертава, че САК няма никога да има възможност да постигне своят пълен потенциал, докато не се намери финансиране, което да издържа Секретариат на пълно работно време. Накрая се поставя под въпрос дали САК може да играе съществена роля през 21-то столетие. Завършва се с изтъкването на три взаимосвързани въпроса, които предполагат, че в бъдеще САК ще играе все по-нарастваща роля в световен мащаб.

Археологии от двете страни на желязната решетка Алехандро Ф. Хабер

Годишните чествувания на пристигането на Колумб в Америките, както се възприема в Аржентина, фокусира въпросите за разбирането на археологията като познание. За туземното население, това е годишнина на последния ден от тяхната независимост. Археолозите трябва да си зададат въпроса, как те се отнасят към изучаването на света и предметите на туземното население. Интерпретацията на ‘пионерите’ на Аржентинската археология се дискутира, заедно с идеята за ‘метафизичната празнина’ върху която археологията строи своя предмет на изследване: реалностите между света на туземните хора и археолозите, които твърдят, че създават знание посредством научния метод. През 21 век, съществуват въпроси, които трябва да се задават относно археологията, която виждана като деколонизираща практика, трябва да включва процеси на деколонизация в самата себе си.

Един свят, Едно място Мартин Хол

Статията разглежда историята на Световния археологически конгрес (САК) от южноафриканска перспектива – добра начална точка, като приемем за дадено, че САК се формира около въпроса за апартейда и връзката между изучаването на миналото и политиките на настоящото. Докато въпроса за апартейда бе ясен, последвалите проблеми, с които САК се сблъска често бяха нееднозначни. Идеята за Един свят, Една археология, която САК възприе може да се приеме като серия от ангажиращи разсъждения върху една основополагаща идея. Този свят обаче се промени. Новите информационни и комуникационни технологии правят света изключително малък, което ограничаваше прогресивните световни движения в миналото. Само след няколко години задоволителна бързина на Интернет достъп на достъпни цени ще достигне всеки град в света. Световните организации, които се противопостават на традиционни интереси ще бъдат гъвкави мрежи, които се групират около локални въпроси, докато в същото време имат възможност да обменят информация и ресурси глобално. Това предлага нови вълнуващи възможности за едно световно движение, което ангажира едновременно сложността на локалните условия и възможностите на глобалните съюзи.

Световният археологически конгрес: разширяване на погледа

Клер Смит

Тази статия описва неотдашната история, постиженията и бъдещите насоки на развитие на САК. След като е описана организационната структура, с избираеми представители от 14 района на света, авторката описва програмата за публикуване на САК и бъдещите Интер-Конгреси, като окуражава хора от целия свят да участвуват в тях. Тя отбелязва, че САК има последователна водеща роля в подкрепа на местните археолози в защита на консервационната и етична археологическа практика. Освен това, САК подкрепя нарастващата и плодотворна роля на общностите на археолозите и техните професионални ценности, там където икономическите и политическите условия правят тяхната реализация трудна.

Убедеността на САК за многогласност е видима само от разнообразието на участниците в конференциите на САК. Например, участници от 75 страни посетиха петата конференция на САК във Вашингтон. Това се прави не само от гледна точка на глобалното разнообразие, но и от гледна точка на способността да се вслуша, и желанието да отдаде респект на гласовете идващи от разпръснати в рамките на отделни страни групи, като например, туземното население по света. Убедеността на САК за многогласност се усилва от убедеността му за социална справедливост, очевидна не само от политическата позиция на САК, но още и от начина по който се разглеждат въпросите на археологическата теория, метод и практика. Като работят заедно членовете на САК постигат по-богата, по-добра и по-научна и с еднаква достъпност археология. Освен това САК служи като модел за деколонизация на други дисциплини.

По време на сегашния си мандат Изпълнителният съвет (ИС) се надява да помогне САК да стане по-обединен, по-добре финансиран и политически по-ефективен, както и по-добре да свързва археолозите по света и да подкрепя практически стъпки в полза на регионалните общности. По този начин, ИС се надява да разшири погледа на основателите на САК.

Списание за околна среда и култура

Списанието за околна среда и култура (СОСК) е публикувано официално от Департаментата по археология и антропология на университета в Ибадан, Нигерия. Департаментът вече има успешно и широко разпространено издание `Западноафриканско списание за археология`. СОСК е едно допълнение към съществуващата традиция. Темите на изданието включват придобиване на знание свързано с околната среда и култура навсякъде по света и публикацията на това знание с оглед формирането на управленски политики и тяхното локално (в Нигерия) и глобално приложение.

Появата на списанието е наложена от необходимостта да се отговори на очертаващата се опасност, която заплашва основите на хуманизма, разбираана като модерност, която би могла да има сериозни последици за релационните структури между и сред индивидите, общностите и нациите в близко бъдеще. Според известното досега, Африка посреща първа опасностите и Нигерия може да изпадне в безредици, тъй като нейните граждани организират различни форми на протест.

Списанието е интернационално по обем на застъпените теми, интердисциплинарно по съдържание и с прагматична ориентация. Първоначалната функция на списанието е да отвори поле за дискусии относно интерактивната природа на културата и околната среда и как хуманизмът се съотнася към динамиката на интелектуалния, икономически и политически обмен, посредством който тази интерактивност се формулира локално и глобално. В съзвучие с неговата рефлексивна, мултидисциплинарна и сравнителна ориентация, предложения за публикации са добре дошли от всяка област на изучаването на човека и включва научни, религиозни, исторически, социологически или философски теми. Статиите трябва да разглеждат въпросите на културата и околната среда, индивидуално или колективно, контекстуално или хронологически.

Запитване за абонамент трябва да се адресират към д-р J. O. Aleru, olualeru@yahoo.com , докато ръкописи за публикуване се предават на главния редактор Journal-Environmentculture@yahoo.co.uk

Arqueologia Suramericana
Arqueologia Sul-Americana

Южна Америка е активен район в създаването на археологическо знание и формирането на алтернативни подходи към миналото, както от гледна точка на самата дисциплина, така и от контекстуална гледна точка. Обаче, нямаше писмен посредник, който да разпространява културната продукция на подконтинента, свързани с изследването на миналото. Това е причината, която стои зад колективното решение на южноамериканските археолози за създаването на списанието *Arqueologia Suramericana/ Arqueologia Sul-Americana*, публикувана от департамента по антропология, университет Кауча (Колумбия), с подкрепата на Световния археологически конгрес. Според целите на САК, списанието се стреми да прокара и разпространява археологическо знание и това на свързаните с него дисциплини в Южна Америка, като подчертава една критична перспектива, която позволява диалог с представянето на миналото. Тази перспектива бе традиционно пренебрегвана от академичното пространство. Списанието се надява да създаде мостове на разбирателство, комуникация и дискусия между два големи южноамерикански свята, Бразилия и испаноговорящите страни, които систематично се пренебрегваха взаимно от дълго време. Тъжно е, че бариерата между два близки езика раздели подконтинента по такъв начин. Същественото е, че южноамериканските страни имат подобни проблеми и възможностите за тяхното решаване се намират в обединените действия, като това начинание, което надхвърля рамките издигнати от незачитането на другия.

Въпроси към Cristobel Gneeco, cgneeco@ucauca.edu.co, или Alejandro Haber, afhaber@arnet.com.ar